

แนวทางปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการให้สินบนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

.....

การให้และรับสินบน สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือ ละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่าสินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน สิน เป็น คำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน บน เป็นคำภาษาเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยในการทุจริต

การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง การให้สินบนและการรับสินบน จึงเป็นพื้นฐานของการทุจริตที่เกิดขึ้นในทุกกลุ่มอาชีพทั่วโลก ในประเทศไทยการให้สินบนและรับสินบนเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจส่งผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การอนุมัติ การอนุญาตต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นนโยบายสำคัญและถือเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกส่วนราชการจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

การให้สินบนนั้นต้องห้ามไม่ให้กระทำเด็ดขาด หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๔๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๒๓/๕ การรับสินบนนั้นต้องห้ามไม่ให้กระทำเด็ดขาดเช่นกัน หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๒๓/๒

จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้นำแนวนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ไปสู่การปฏิบัติ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ และกำหนดแนวทางกลไก ในการป้องกัน การรับสินบนอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจาก ทุกฝ่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

แนวทางปฏิบัติในการต่อต้านให้สินบน

๑. บุคลากรของจังหวัดอุดรดิตถ์จะต้องไม่เรียกร้อง จัดหา หรือรับ สินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ของสำนักงาน/หน่วยงาน หรือประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน/หน่วยงาน หรือ ประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับตน ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะอื่น
๒. บุคลากรของจังหวัดอุดรดิตถ์จะต้องไม่เสนอว่าจะทำให้ สัญญาว่า จะทำให้หรือรับสินบนจากเจ้าหน้าที่ภาคเอกชนหรือบุคคลอื่นใดโดยมีจุดประสงค์เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่ กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย
๓. เมื่อผู้ใดพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการรับหรือให้สินบน จะต้องรายงานหัวหน้าส่วน ราชการ หรือตามช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงมหาดไทย และจังหวัดโดยทันที
๔. จังหวัดอุดรดิตถ์จะคำนึงถึงความเป็นธรรมและปกป้องเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิเสธการรับหรือให้สินบน โดยจะไม่ดำเนินการดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

๕. ในการจัดซื้อจัดจ้าง ห้ามมิให้มีการรับหรือให้สินบนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทุกชนิด การจัดซื้อจัดจ้างต้องการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัด

การกระทำที่ต้องใช้ความระมัดระวังกรณีที่มีความเสี่ยงสูงในการให้และรับสินบน

๑. คำอำนวยการความสะดวก “คำอำนวยการความสะดวก” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างไม่เป็นทางการ และเป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินการตามกระบวนการ หรือ เป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องอาศัยดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ และเป็น การกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น รวมทั้งเป็นสิทธิที่นิติบุคคลพึงจะได้ตามกฎหมาย อยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต การขอหนังสือรับรอง และการได้รับการบริการสาธารณะเป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในส่วนของนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ไม่ควรจ่ายคำอำนวยการความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่า ในกรณีใด ๆ และควรมีการสื่อสารที่ชัดเจนถึงข้อห้ามดังกล่าวให้บุคลากรภายในองค์กรและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับนิติบุคคลรับรู้รับทราบทั่วกัน เพราะการยอมให้บุคลากรของนิติบุคคลจ่ายคำอำนวยการความสะดวก ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเสี่ยงสูงมากที่จะกลายเป็นการให้สินบน ทั้งนี้ หากนิติบุคคลปฏิเสธการจ่าย คำอำนวยการความสะดวกก็จะช่วยลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ สนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจ เป็นไป อย่างโปร่งใส รวมทั้งเกิดการแข่งขันทางธุรกิจที่เท่าเทียม ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่รัฐของมิควรเรียกร้องจาก นิติบุคคล

๒. ค่ารับรอง(Hospitality Expenditures) และ ของขวัญ (Gifts) ค่ารับรองและของขวัญเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินกิจกรรมของนิติบุคคลเพื่อสร้าง ความสัมพันธ์อันดีหรือในบางโอกาสถือเป็นการแสดงออกของมารยาททางสังคม ซึ่งค่ารับรอง อาจรวมถึง ค่าที่พัก ค่าโดยสารสำหรับการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการ การศึกษาดูงาน หรือค่าอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนของของขวัญอาจมีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น เงิน สินค้า บริการ บัตรกำนัล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ อาจถือเป็นสินบนหากเป็นการให้เพื่อจูงใจเจ้าหน้าที่ ของรัฐให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ และบ่อยครั้งมักถูกปกปิดในทางบัญชี โดยการบันทึก รายการที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เช่น บันทึกเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการอบรม ค่าที่ปรึกษา หรือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการส่งเสริมด้านการตลาด เป็นต้น

๓. การรับบริจาค การบริจาคเพื่อการกุศลอาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบ ต่อสังคมของนิติบุคคล แต่ในขณะเดียวกันก็อาจเป็นช่องทางให้เกิดการให้สินบนได้ เช่น การบริจาค ในกิจกรรมการกุศลที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้จัดงานโดยมีเจตนาจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ ในทางมิชอบแก่ นิติบุคคลของตน อย่างไรก็ตาม เช่นเดียวกับกรณีค่าใช้จ่ายที่มีความเสี่ยงสูงอื่นๆ กฎหมายไทยมิได้จำกัดมูลค่าของ การบริจาค สำหรับนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้ อย่างไรก็ตาม นิติบุคคล ควรพิจารณามาตรการต่อไปนี้ เช่น เจตนาของ นิติบุคคลผู้บริจาค เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะบ่งชี้ว่าการบริจาคเป็น การกระทำเพื่อปกปิดการให้สินบน หรือไม่ การตรวจสอบสถานะของ ผู้รับบริจาค โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้รับบริจาคมมีความเกี่ยวข้องกับ เจ้าหน้าที่ ของรัฐเองโดยตรง หรือเป็นบุคคลใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งตรวจสอบ วัตถุประสงค์และ การดำเนินการของผู้รับบริจาคที่ควรดำเนินการอย่างโปร่งใส

(นายเสฐียรพงศ์ มากศิริ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี